

UBT-koulutus korkeakouluun (malli)

Tämän mallin pohjalta voit muokata omaan korkeakouluuyhteisösi soveltuvan, tiedostamattomia vääristymiä käsittelevän UBT-koulutuksen. Koulutusmalli sisältää kaksi puolen päivän kestoista työpajaa sekä niiden välissä tehtävän havainnointitehtävät. Ensimmäisen työpajan tavoitteena on ensisijaisesti herättää osallistujat havainnoimaan omia käsityksiään ja ympäristöään sukupuolittain silmin. Havainnointiprosessia jatketaan välitehtävän muodossa. Jälkimmäisessä työpajassa keskitytään havaintojen reflektointiin ja tuodaan osallistujille tietoa ja vinkkejä sukupuolittaiseen otteeseen omassa työssä sekä tasa-arvon edistämiseen omassa yhteisössä.

Syntyhistoria:

Malli perustuu NAU!-hankkeen ja Roolipeli-hankkeen yhteistyössä järjestämään koulutukseen, joka oli suunnattu LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun henkilökunnalle. Koulutukseen yhdistettiin tietoa ja kokemuksia sekä horisontaalista että vertikaalista sukupuolisegregaatiota koskien. Koulutukseen osallistui lähinnä opetus- ja ohjaustehtävissä työskenteleviä. Välittömän palautteen perusteella koulutus toimi parhaiten uusien ajatusten herättäjänä (asenteiden kehittyminen), mutta osallistujat kokivat saaneensa koulutuksesta myös uusia tietoja ja taitoja.

Käyttö:

Alla olevassa taulukossa on kuvattu koulutuksen osatekijät/aktiviteetit ja niiden pedagogiset tavoitteet. Malli on laadittu erityisesti korkeakouluuyhteisöjen tarpeisiin, mutta soveltuu peruseriaatteiltaan myös muihin yhteisöihin.

Aktiviteetti	Pedagoginen tavoite
Työpaja 1	
Segregaatiosuunnistus	Osallistujien herättely havaitsemaan ympäristön sukupuolittuneita rakenteita ja käytäntöjä → motivoituminen koulutukseen; sanastoa keskusteluja varten; tietoa ympäröivistä ilmiöistä
Yhteiskeskustelu segregaatiosuunnistuksen pohjalta	Yhteisöllinen ymmärryksen muodostus; tietotarpeiden esiin saanti 2. työpajaa varten
Pikapalaute	Oman kokemuksen välitön reflektio
Välitehtävä	
Havainnointi	Toimintaympäristön yleinen havainnointi; oman työn tarkastelu sukupuolittuneisuuden näkökulmasta → omien asenteiden, toimintatapojen ja -mahdollisuuksien tarkasteluun orientoituminen
Työpaja 2	

Välitehtävän purku pienryhmissä	Orientoituminen työpajaan; kokemusten jakaminen; toisilta oppiminen; omien tiedostamattomuuksien havaitseminen
Tietoisku: Keinoja horisontaalisen ja vertikaalisen segregaaation purkamiseen	Tiedon ja ratkaisuideoiden tarjoaminen
Segregaatiota purkavat toimintaohjeet -tehtävä	Oman osallisuuden aktivointi; segregaaation purkutaitojen hahmottaminen
Pikapalaute	Oman kokemuksen välitön reflektio

Liitteet ja linkit:

- Segregaatiosuunnistus (NAU-sivustolla)
- 10 keinoa vertikaalisen segregaaation purkamiseen (NAU-sivustolla)
- Keinoja (horisontaalisen) segregaaation purkuun (Anttila & Nöjd 2021)
<https://aoe.fi/#/materiaali/1756>
- Pikapalaute koulutuksesta -lomake (.pdf)
- Havainnointilomake sukupuolittaisesta toiminnasta (Anttila & Nöjd 2021)
<https://aoe.fi/#/materiaali/1753>